

Ръководство за студенти и докторанти

Плагиатство

Същност, видове, софтуер и процедура
за установяването му

Какво е плагиатство?

1. Откъси, части или мисли, образи, идеи, взети от чужда творба и представени като свои, без посочване на източника.

2. Представяне или издаване на чуждо произведение или части от него като свои собствени.

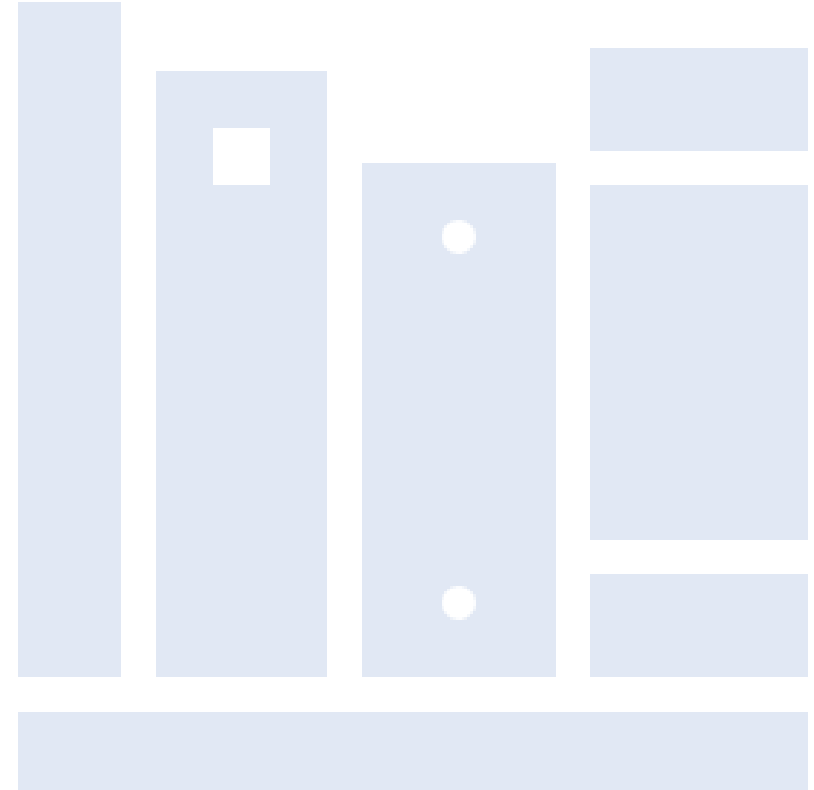
Още понятия

“Общозвестни истини” (common knowledge): ако информацията може да се открие в поне пет различни достоверни източника

<http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/589/02/>

Цитат: точно предадени в устна или писмена реч чужди думи, извадка от чужд текст, съчинение.

Български тълковен речник, 2005

Видове плагиатство

Copy-paste

Копиране директно от източника;

Перифразирание

Предаване на съдържанието с други думи;

Плагиатство чрез превод

Превод на съдържанието без цитиране на оригиналната работа;

Артистично плагиатство

Представяне на същата работа чрез различна медия: текст, образ, и т.н;

Плагиатство на идеи

Използването на едни и същи идеи, които не са общоизвестни (not common knowledge);

Плагиатство на програмен код

Използване на код без позволение или препратка;

Неправилно използване на кавички

Неуточнено коя част е заето съдържание;

Неправилно цитиране

Цитиране на несъществуващ източник или непълно цитиране.

Защо трябва да се избягва плагиатството?*

Плагиатството
не е разрешено в
университета.

Ако плагиатствате, рискувате да не
завършите успешно следването си.

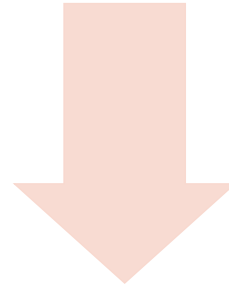
Обърнете внимание, че плагиатството не е свързано само с полагането на изпити. Плагиатствате винаги когато копирате чужда работа, без да посочите източника, независимо от вида на работата предадена за оценяване (курсова работа, домашни работи, есе, доклад, реферат, дипломна работа, дисертация и др.).

* Източник: [Plagiarism and How To Avoid It](http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm) by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

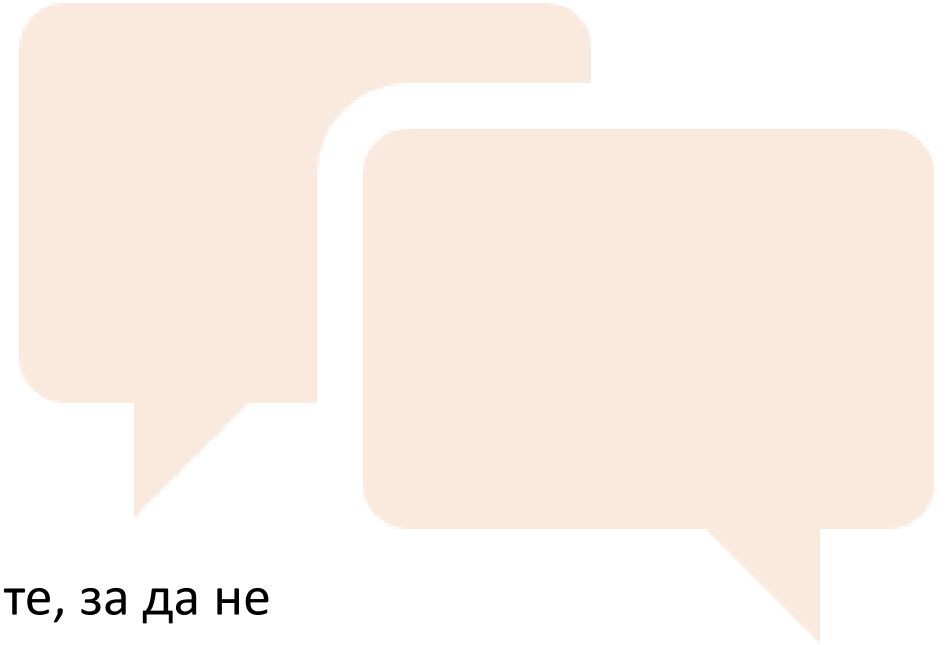

Как да избегнем плагиатство?*

В академичното писане е важно да демонстрирате, че сте чели и разбирате съответните книги, статии и всякакви други релевантни четива, но не и като копирате онова, което те казват. Идеите са собственост на авторите на произведенията. Копирането им по начин, който внушава, че те са ваши, е плагиатство.

Има две неща, които можете да правите, за да не ви обвинят в плагиатство: **(1) перифразиране с посочване на източниците;** и **(2) следване на правилата при директно копиране на текст.**

* Източник: **Plagiarism and How To Avoid It** by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

1 Перифразирание с посочване на източниците*

Книгите, статиите и различните публикации трябва да се използват като източник на информация, на базата на който да напишете с Ваши думи най-същественото според Вас. Предаването на информацията от използваните източници най-често е чрез перифразирание. **Вашият източници задължително трябва да бъдат посочени.**

Информацията, която използвате трябва не просто да бъде преразказана – необходимо е да включите обяснения, да сравните и съпоставете становищата на различни автори, и да добавите собствените си коментари по обсъжданата тема. По този начин Вие не просто повтаряте намерената информация, а изпълнявате качествено своята работа.

Повтарянето на информацията показва само, че сте я прочели. Включването на обяснения, сравнения, съпоставки и коментари показва, че информацията е била прочетена, анализирана и разбрана. Проверяващият със сигурност ще постави висока оценка на Вашата демонстрация на знания и разбиране.

* Източник: **Plagiarism and How To Avoid It** by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

2 Спазване на правилата, когато директно се копира текст*

Ситуации, в които е подходящо директно да се копира:

- когато конкретните думи са релевантни на Вашите аргументи;
- когато информацията е изразена по уникален начин;
- когато преразказването на текста ще доведе до загуба на въздействието му.

Подходящи текстове можете да цитирате директно от източника. Трябва обаче да спазвате определени правила.

- Директното копиране на част от пасаж (например цял параграф) трябва да се използва рядко във Вашите писмени разработки, и не трябва да представлява голяма част от текста на работата Ви. То трябва ясно да се разграничава от останалата част от текста и да личи, че е цитат.
- Кратки части от текста на източника (например част от изречение) може да се копират директно, когато това е необходимо. Този текст обаче трябва ясно да се отличава като цитат.
- **Точният източник на цитата трябва задължително да се посочи.**

* Източник: **Plagiarism and How To Avoid It** by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

2

За да не бъдете обвинени в плагиатство при директното копиране е необходимо да посочите две неща:

1) какво точно е копирано;

2) откъде точно е копирано (да посочите източниците си).

Ако копирате повече от 2 реда текст, те трябва да са в отделен абзац с отстояние от двете страни, за да се покаже ясно целият цитат.

Кратките цитати в текста трябва да са ясно отбелязани с кавички.

Необходимо е да се отбележи началото и края на цитата.

1. В бележка под линия или в края на текста

2. Кратки препратки в основния текст

В текста източникът се посочва с фамилното си име и годината на публикацията (например: (Иванов, 2019)). В края на текста в списъка с източници се описва пълната информация за публикацията.

Списък на източниците*

Независимо дали използвате бележки под линия или кратки препратки, в края на текста трябва **задължително** да включите списък с източниците на информация, които сте използвали. Тази информация трябва да съдържа следните елементи:

име на автора/ите;

година на публикуване;

заглавие на публикацията;

издателство;

друга информация: ако публикацията е в списание трябва да се включи името му, номера на броя и страниците, на които е публикацията; за електронни ресурси е необходимо да се добави уеб страницата и датата на посещението ѝ.

* Източник: [Plagiarism and How To Avoid It](http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm) by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

Изразяване на лично мнение*

Когато цитирате или се позовавате на различни източници Вие имате възможност да изразите собственото си мнение по въпроса. Това става с внимателен подбор на използваните глаголи. По-долу са представени няколко примера за изразяване на лично мнение върху една и съща информация:

Пример 1: Изразяване на положително мнение за цитираната информация:

*Гарднър (1994) **доказва**, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.*

Пример 2: Изразяване на отрицателно мнение за цитираната информация:

*Гарднър (1994) **твърди**, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.*

Пример 3: Изразяване на неутрално мнение за цитираната информация:

*Гарднър (1994) **посочва**, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.*

За изразяване на мнението може да се използват много глаголи (дефинира, описва, наблюдава, дискутира, изследва, идентифицира, оспорва, заключава, открива, отбелязва и т.н.). За да се ориентирате кои от тях са подходящи, наблюдавайте как се използват в книгите и статиите, които четете.

* Източник: **Plagiarism and How To Avoid It** by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

ВАЖНО!

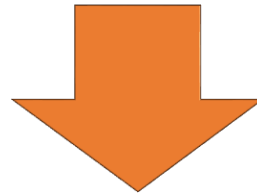
- Неволното (неосъзнатото) плагиатство се третира също като плагиатство, т.е. води до **отхвърляне на работата!**

Нормативни разпоредби, свързани с плагиатството

Наказателен кодекс – чл. 173 ал. 1
обявява за престъпление плагиатството – издаването или използването “под свое име или псевдоним на чуждо произведение на науката, литературата и изкуството или значителна част от такова произведение.”

Законът за авторското право и сродните му права урежда отношенията, свързани с авторските права, като регламентира презумпцията за авторство.

Нормативни разпоредби на Софийския университет, свързани с плагиатството

Правилник за устройството и дейността на СУ – чл. 129, ал. 2, т. 2 определя плагиатството така: *Плагиатство е когато лицето представя чужди идеи, постижения, произведения или текст като свои собствени, чрез посочване себе си за действителен автор или непосочване на ползания източник или действителния автор.*

Чл. 163, ал.9. Студент, който при проверка на знанията въвежда в заблуждение чрез преписване, подсказване и други подобни, се наказва по чл. 137, ал. 2.

Етичен кодекс на академичната общност на СУ – чл. 11, ал. 3. Недопустимо е плагиатството. Изследователите трябва да признават и уважават приноса на другите изследователи и да се придържат към правилата за коректно изброяване и цитиране на източниците.

Нормативни разпоредби на Софийския университет, свързани с плагиатството

НАКАЗАНИЯ за плагиатство (ПУДСУ)

Отстраняване от университета по чл. 166, ал. 1, т. 6 – при плагиатство по смисъла на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 2 установено за студентите от държавна изпитна комисия, а за докторанти по реда на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 3;

По чл. 137. (1) За виновно неизпълнение на установените в закона и вътрешните актове на Университета правила на студентите се налагат предвидените в този Правилник наказания, независимо от другите видове отговорност.

Чл. 137. (2) Наказанията, налагани на студентите са: 1. забележка; 2. предупреждение за изключване от Университета; 3. изключване от Университета: 3.1. за определен срок; 3.2. без право да се обучава в Университета.

Процедура за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на плагиатство в СУ

Утвърдена със Заповед №РД 19-336/18.07.2019

Процедурата регламентира процеса за проверка на авторството на научни текстове с цел предотвратяване на плагиатство, както и установява принципите за прилагането ѝ в Университета и в неговите основни звена.

Тя се отнася до прилагането на специализирана информационна система за предотвратяване на плагиатство и се **прилага за всички дипломни работи** в специалности/програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Резултатът от проверката в рамките на процедурата **е в помощ** на вземащите решение за допускане до явяване на защита на дипломната работа.

Система за проверка на оригиналност на текста

https://moodle.org/plugins/plagiarism_strike

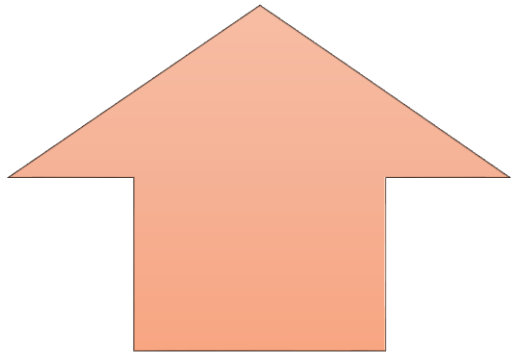
Проверката на оригиналността на текстов документ и откриване на плагиатство се извършва чрез осигурената от СУ система, която поддържа интеграция със системата за електронно обучение Мудъл посредством приставка (плъгин). Интеграцията позволява проверка на съдържанието за плагиатство, предоставено от потребителите в учебни дейности задание, форум и семинар в електронната учебна среда Мудъл.

Системата разпознава текстове на английски, немски, испански, руски, полски, румънски, арабски, грузински, **български**, азербайджански, украински, португалски, хърватски, турски, италиански, френски, холандски и др.

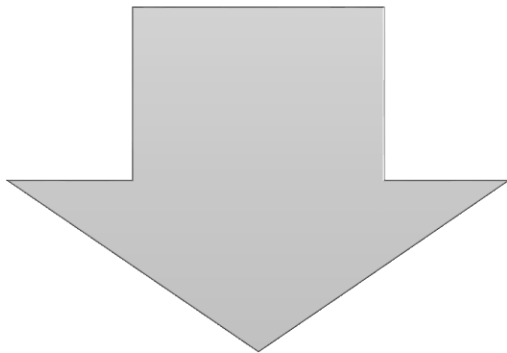
Поддържаните файлови формати са PDF, DOC, DOCX, RTF, ODT, TXT, HTML.

StrikePlagiarism.com

Strikeplagiarism.com е ИТ инструмент, посветен на проверка на автентичността на текстови документи. Задачата на системата е да предостави информация, която позволява идентифицирането на броя на заемките в анализирания текст и идентифицирането на техните източници.

Системата открива в анализирания документ фрагменти, идентични на текстовете, поставени в сравнителни бази данни, включително правилно отбелязани цитати и бележки под линия и фрагменти, които не са защитени от авторско право (например правни актове).

StrikePlagiarism.com

Strikeplagiarism.com
сравнява всички качени
документи с източници в
следните бази данни:

Документите в
базата данни на
Университета;

Документи от
базите данни на
други
университети;

Интернет ресурси;

RefBooks база
данни;

Правна база
данни.

Приставката за антиплагиатство се използва чрез Системата за електронно обучение (СЕО) на СУ, на адрес elearn-uni-sofia.bg. Той позволява автоматично да се проверяват курсови и дипломни работи, както и дисертационни трудове и статии.

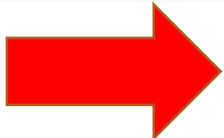

Как се използва системата за проверка на оригиналността на текста?

При предаване на разработка в задание или форум в курс от електронната система за обучение на СУ, тя автоматично се проверява за плагиатство.

Състояние на заданието

Брой опити	Този опит 1.
Състояние на заданието	Няма опити
Състояние на оценяването	Неоценена
Краен срок	сряда, 28 август 2019, 17:55
Оставащо време	19 дни 7 часа
Последна промяна	-
Коментари към заданието	► Коментари (0)

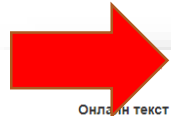

You have not made a submission yet

Как се използва системата?

- При качването на файла системата изисква деклариране на това, че работата е авторска и използваните източници са посочени в текста според правилата.

Предадената работа е изпълнена от мен лично, с изключение на местата, в които съм посочил, че използвам чужди работи.

Онлайн текст

Параграф B I

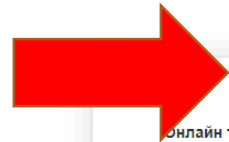
Път: р

Качване на файлове

Файлове

Записване на промените Отказване

В този формуляр има задължителни полета, които са маркирани с *

Предадената работа е изпълнена от мен лично, с изключение на местата, в които съм посочил, че използвам чужди работи.

Онлайн текст

Параграф B I

Път: р

Качване на файлове

Файлове

Plan-konspekt po

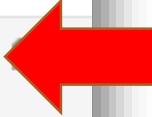
Записване на промените Отказване

Максимален размер за нови файлове: 10MB, максимален брой файлове: 2

Как се използва системата?

- При предаването на работата файлът автоматично се изпраща за проверка от StrikePlagiarism.com. До файла се появява се знак.

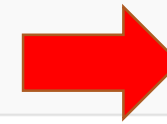
Състояние на заданието	
Брой опити	Този опит 1.
Състояние на заданието	Предадена за оценка
Състояние на оценяването	Неоценена
Краен срок	сряда, 28 август 2019, 17:55
Оставащо време	19 дни 6 часа
Последна промяна	петък, 9 август 2019, 11:02
Качване на файлове	 Plan-konspekt po komp.modelirane.docx Export to portfolio
Коментари към заданието	► Коментари (0)

Резултати от проверката

След като студентът изпрати файл в заданието, системата го проверява* и под файла се появяват резултатите, които представляват два коефициента и подробен доклад за сходство.

Състояние на заданието	
Брой опити	Този опит 1.
Състояние на заданието	Предадена за оценка
Състояние на оценяването	Неоценена
Краен срок	сряда, 28 август 2019, 17:55
Оставащо време	19 дни 6 часа
Последна промяна	петък, 9 август 2019, 11:02
Качване на файлове	Plan-konspekt po komp.modelirane.docx Similarity Coefficient 1: 45.3% Similarity Coefficient 2: 7.6%
Коментари към заданието	► Коментари (0)

* Времето за проверка на документа от системата не трябва да надвишава 24 часа. Въпреки това, по време на изпитни сесии в университетите и в периодите, които са непосредствено предшестващи, проверката на документа може да отнеме повече време.

Резултати от проверката

Максималната стойност на Коефициента на сходство 1, препоръчвана от Strikeplagiarism.com, е **50%**.

- Превишаването на допустимите стойности на Коефициент 1 може да означава прекомерна употреба на заемки (от трудове на други автори) в документа. Тъй като има много често използвани фрази, които се състоят от пет и повече думи, превишаването на този коефициент отчита единствено възможността документът да съдържа неоригинален текст, и като правило, се изисква да бъде допълнително верифициран от човек, оторизиран за това (супервайзор).

Similarity Coefficient 1: **45.3%**

Максималната стойност, препоръчвана от Strikeplagiarism.com, за Коефициента на сходство 2 е **5%**.

- Превишаването на възприетата стойност на Коефициент 2 е много сигурен признак за наличието на неавторско съдържание в документ на студент. Тъй като идентични фрази от 25 думи не съществуват нормално в езика, наличието на такива е достоверен признак за заемки. Всяка такава заемка трябва да бъде проверена от оторизиран човек (супервайзор), тъй като е възможно да е цитиране, което е правилно маркирано като такова в документа.

Similarity Coefficient 2: **7.6%**

Коефициент на сходство 1 – стойността (представена в %), която определя степента на намерени заемки, състоящи се от **минимум пет думи**, от интернет източници.

Коефициент на сходство 2 – стойността в %, която определя нивото на намерени заемки, състоящи се от **минимум двадесет и пет думи**, от интернет ресурси.

Резултати от проверката

- Разпознатото като еднакво съдържание е визуално маркирано в **Доклада за сходство**, което позволява да се провери коректността на маркираните цитирания.

Документите с висок Коефициент на сходство не могат автоматично да се сметат за плагиатство.

- Документът **не може да се оценява единствено по Коефициента на сходство**. Трябва също да се провери съдържанието на документа – дали цитиранията са маркирани като такива и дали източниците са изброени в библиографията.

 План конспект на урок ИКТ.docx

Similarity Coefficient 1: **0%**

Similarity Coefficient 2: **0%**

[Export to portfolio](#)

 Plan konspekt.docx Similarity

Coefficient 1: **15.9%**

Similarity Coefficient 2: **0%**

[Export to portfolio](#)

 Obrazetc_na_plan-konspekt 2019

(1) ит.docx Similarity Coefficient 1:

72.2%

Similarity Coefficient 2: **10.5%**

[Export to portfolio](#)

Резултати от проверката

- Доклад за сходство – достъпен за при избиране на бутона StrikePlagiarism Report:

Електронно Обучение в Софийски университет

StrikePlagiarism report

Similarity Coefficient 1: **45.3%**
 Similarity Coefficient 2: **7.6%**

StrikePlagiarism.com SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI

ДАТА НА ДОКЛАДА: 2019-06-21 17:10:50

ЗАГЛАВИЕ: Plan-Konspekt_Stefana_Vaseva.docx

АВТОР (И): Стефана Васева ПРОМОТОР: Стефана Васева

Покажи детайли: ☰

Запис на приликите

Моля, обърнете внимание, че високите стойности на коефициентите не означават автоматично плагиатство. Докладът трябва да бъде анализиран от упълномощено лице.

45,32% KC1 ⓘ 7,64% KC2 ⓘ 1,23% КЦ ⓘ

Коефициент на сходство 1

% от думите, които са в кавички

Коефициент на сходство 2

Резултати от проверката

• Доклад за сходство

Електронно Обучение в Софийски университет

StrikePlagiarism report

В доклада имате възможност да проверите детайлно съдържанието на документа.

■ Проверено съдържание - приликите са маркирани в текста по-долу според източника:

Моля, обърнете внимание на факта, че системата не издава присъда. Ако възникнат съмнения, Докладът за сходството трябва да бъде подложен на задълбочен анализ.

План-конспект на урок по компютърно моделиране

Разработил: Снежана Василева, факултет МСО104

Тема: **Правила за използване на дигитални устройства**

Вид на урока:
За нови знания

Брой часове:
1

Цели на урока:
Формиране на навици за здравословно и безопасно използване на дигиталните устройства

Очаквани резултати:

1. Учениците познават основните, проблеми свързани със здравословното състояние на човека използващ дигитални устройства.
2. Учениците прилагат правилата за предотвратяване на физическата преумора и травми след продължителна работа в дигитална среда.
3. Учениците организират правилно компютърното си оборудване.

Предварителна подготовка за часа:
Урока се провежда в компютърен кабинет

Средства:
Компютър, проектор, учебник, електронен учебник, видео инструктажи от папката с електронни ресурси.

Допълнителни материали:
Тетрадка по компютърно моделиране за 3. клас

Междупредметни връзки:
Физическо възпитание и спорт, изобразително изкуство

Ход на урока:
Започвам урока с актуализиране на знанията за дигиталните устройства и компютърните програми.
Използвам въпроси и задачи на предходните два урока.

-Открийте бутона за захранване и включете устройството, след като компютъра зареди нарисуйте в тетрадките си екрана, който виждате.

-Потърсете програмата "Калкулатор" чрез бутона "Старт" и чрез инструмента за търсене. В кой

ЛЕГЕНДА

- - Институционални бази данни
- - Интернет източници
- - RefBooks база данни
- - Цитати

Текст от институционални бази данни (с червен стрелка)

Текст от интернет източници (с червен стрелка)

Цитати (с червени стрелки)

Резултати от проверката

В **Доклада за СХОДСТВО** може да се появи **съобщение за внимание** – това съобщение показва наличие на знаци от азбука различна от основната в целия документ. Функцията на това съобщение е да привлече вниманието върху необходимостта от използването на такива символи. Тяхната употреба би могла да е опит за прикриване на плагиатство.

При установяване на плагиатство при дипломни работи

Проверката на оригиналността на **дипломни работи** за всички специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и последващите дейности са регламентирани в *Процедурата за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на плагиатство в СУ* (утвърдена със Заповед №РД 19-336/18.07.2019). Най-общо процедурата протича в следните етапи:

Дипломантите изпращат работите си за проверка на предвиденото място в Мудъл;

Системата осъществява проверка и генерира Доклад за сходство;

Дипломантът получава достъп до Доклада и уведомява научния си ръководител.

При липса на плагиатство се дава ход на процедурата за защита.

При констатирани неправомерни заимствания в Доклада за сходство, научният ръководител не допуска работата до защита.

- Дипломантът следва да преработи текста на дипломната си работа за отстраняване на неправомерните съвпадения и да предаде преработената работа за следваща дата за защита, при която се повтаря същата процедура от начало.

При установяване на плагиатство при текущо оценяване или семестриален изпит

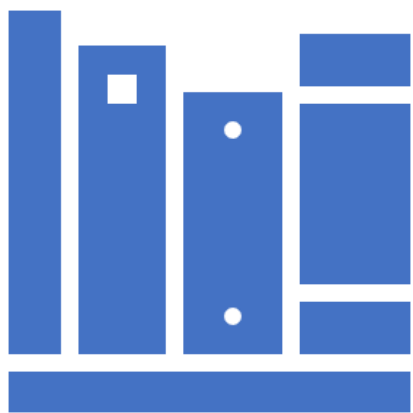
При установяване на плагиатство при текущо оценяване или семестриален изпит, преподавателят предоставя съответните документи (работа на студента, доклад за сходство и др.) на Декана на факултета.

Деканът докладва на Ректора за случая.

По решение на Ректора случаят се разглежда с оглед изясняване на обстоятелствата (засегнатите лица дават своите обяснения, събират се доказателства).

На база на резултатите от изясняването на случая Ректорът решава дали и какво наказание да наложи.

Решението на Ректора се обсъжда и гласува на Ректорски съвет и се издава съответната заповед за наказание на студента.

Rapere est accipere, quod non possis reddere. (Syrus)

Да вземаш това, което не можеш да дадеш, е грабеж. (Сир)